

blad 37 v :

Nota Van het Gemeynte der Religieusen Swarte Zusters Binnen deser Stede ende Port van Oostende de gonne door de der zoo geseyde fransche republique gesupprimeert zijn geworden ten jaere 25 January 1798.

Sr Agnes Devisscher
Sr Isabella Semaesse
Sr Marie houteers
Sr Monica van Sluys
Sr Carolina Willems
Sr Benedicta Schoonheere
Sr Eugenia de Bandt
Sr Godelieve De Comble
Sr Marianne Clouve
Sr Laurentia Vercruysse
Sr Catharina homble
Sr Josepha Van de Steene
Sr Francisca Sigaut
Sr Petronella Naveau
Sr Anna Theresia Baes

blad 38 r :

De zusters uit hun Klooster verbannen waren verplicht eene schuilplaats te gaan zoeken. Op volgende bladzijde kunt gij vinden waar zij deze schuilplaats gevonden hebben.

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

VRIJETIJDSEBESTEDING AAN BOORD VAN DE SCHEPEN OP ONZE KUST

Onlangs mocht de Kring een gift in ontvangst nemen die bestond uit enkele houten schoenleesten - in verschillende maten. Zij kwamen uit de nalatenschap van "een" oom Ernest van ons geacht medelid, mevrouw VAN BIERVLIET.

Oom Ernest had gedurende jaren op Ijsland gevaren, oorspronkelijk met de zeilsloepen later met de stoomvissersschepen. De houten schoenvormen gebruikte hij aan boord om op de "traverse" - de overtocht naar de visgronden - in zijn vrije tijd "sluffers" - pantoffels - te maken. De zool van deze pantoffels - algemeen beter gekend als "espadrillen" - werd gemaakt van een, uit oud touwwerk, gevlochten band. Hiervoor werd de gevlochten band, langs de twee kanten, tot een zoolvorm gedraaid die dan met zeilgaren en zeilnaald tot een geheel werd genaaid. Hierop werd dan de houten schoenvorm geplaatst en daarop werd met zeildoek (oud of nieuw, van boord) of oud tapijt (meegebracht van huis) de bovenbekleding van de pantoffels aangebracht. Deze bovenbekleding werd op zijn beurt aan de zool genaaid met zeilgaren en naald. Er werden pantoffels gemaakt in alle maten, voor de familieleden uit

de huiskring, maar ook voor de naaste familie buiten de kring.

Deze vorm van vrijetijdsbesteding aan boord van de vissersschepen verdween (volgens enkele oudere vissers februari 1986) met de zeilvissloepen in de twintiger jaren. Aan boord van deze schepen werd als vrijetijdsbesteding ook regelmatig gekaart. Er loopt te Oostende nog een plezierige anecdote - verteld door Fernand MONTENY, de Witte van de Kaai - van een schipper die, op een windloze dag in de winter terwijl het schip aan de kor lag uitsluitend drijvend en vissend met de tijdstroom, omdat hij bij het kaartspel niet kon winnen, de kaarten bij elkaar scharrelde en in het brandende logieststovetje wierp. Het schip bleef nadien nog een week, zonder wind noch speelkaarten op de visgrond rond-drijven. Kunstiger van vorm waren de schelpenstukken, allerhande, die aan boord van sommige schepen gemaakt werden. Zo bezit ons museum een kruis, met schelpen gemaakt door schipper Charles PINCKET (Grote klauw) omstreeks 1930-35. Het werd ons geschonken door de heer en mevrouw DECLERCK.

Deze vormen van vrijetijdsbesteding zijn echter nog geruime tijd blijven voortleven aan boord van de lichtschepen, de loodsboten en zelfs de maalboten. Dit is begrijpelijk als men weet dat de visserij van oudsher een rekruteringscentrum bij uitstek is geweest voor de schepen van het Zeewezen. Hier werden niet alleen pantoffels gemaakt, maar tot aan de tweede wereldoorlog werden ijverig buiken, ruggen en vlerken van korren gebreid. Ook werden met behulp van meegebrachte schoenmakersvoeten schoenen voor "ten huize" hersteld. Kunstiger van vorm waren hier de vele scheeps- en bootmodellen die meestal met een gewoon zeemansmes werden gesneden. Achteraf werden ze dan veelal met wat boordverf bijgeschilderd. Dit laatste, door de beperktheid van de gebruikte verf en kleursoorten, kan meestal een goede aanduiding voor de originaliteit zijn. Er waren ook de scheepjes in flessen waarbij de vierkantige Johnny Walker flessen meestal de voorkeur kregen. Ons museum herbergt in zijn verzameling verschillende voorwerpen die hun oorsprong vonden in de vrijetijdsbesteding aan boord.

Maar ook hier eiste de moderne tijd zijn tol. Met de opkomst van de stoom- en motorvisserij werd de tijd van overtocht naar en van de visserijgronden aanzienlijk ingekort. Er was nog nauwelijks tijd om het bijna traditionele roes uit te slapen en het vistuig even te overlopen. De lichtschepen werden vervangen door boeien of speciale platvormen die geen bemanning meer nodig hebben. Het verblijf van de loodskotters op de loodsstations werd drastisch ingekort. En daarna kwamen radio, T.V. en zelfs video de vrije tijd van Janmaat opeisen en moest de "handicraft" van de zeeman de plaatsruimen.

J.B. DREESEN

O S T E N D I A N A V

In het voorjaar 1986 verschijnt OSTENDIANA V (voor inhoud zie bijvoegsel aan De Plate nr. 3 - maart 86).

Prijs bij voorintekening 575,-ƒ over te schrijven op P.R. nr. 000-0788241-19 van de OOSTENDSE HEEMKUNDIGE KRING DE PLATE, H. Serruyslaan 78, Oostende.

Uiterste datum voorintekening 30 april 1986, na deze datum wordt de prijs op 650,-ƒ gebracht.

De lijst der intekenaars wordt in het boek gepubliceerd.